

Klaar voor de toekomst?

Een vergelijking tussen de werknemers van vandaag met de werknemers van morgen over hoe ze staan tegenover (generatieve) AI?

Twee monitoringstudies, één verhaal: een blik achter de cijfers

Vlaanderen beschikt over een aantal toonaangevende monitoringstudies. In deze brAlnfood delen we de inzichten over AI uit de laatste imec.digimeter 2025 (gelanceerd maart 2026) en het laatste openstaartjaren rapport (gelanceerd mei 2026). De imec.digimeter monitort volwassenen, terwijl de openstaartjaren zich richten op kinderen en jongeren.

De inzichten in deze brAlnfood zijn gebaseerd op de rapporten zelf, aangevuld met extra analyses van de ruwe data van beide monitoringsinstrumenten. Voor openstaartjaren gebruiken we enkel data van jongeren uit de laatste graad lager onderwijs en secundair onderwijs (10-20 jaar).

Generatieve AI veroverde Vlaanderen in drie jaar tijd

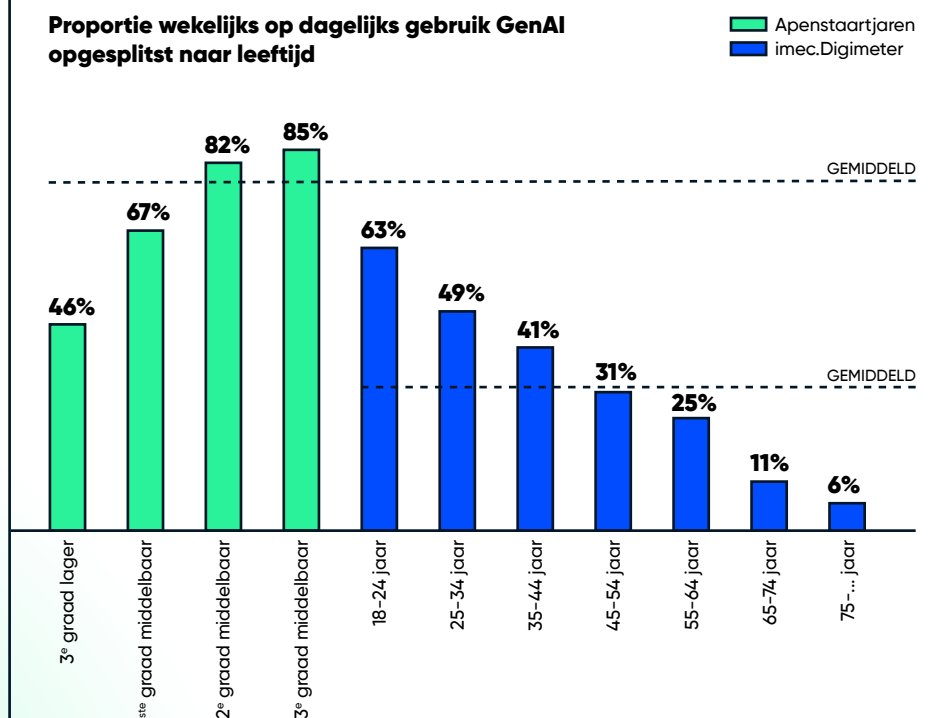
Volgens de imec.digimeter is artificiële intelligentie (AI) wijdverspreid bekend in Vlaanderen. Een indrukwekkende 95% van de volwassenen kent AI, en 74% zegt het te kunnen uitleggen. Hoewel deze cijfers niet veel verschillen van vorig jaar, blijven ze opmerkelijk hoog.

De snelle verspreiding van generatieve AI is een belangrijke

factor in deze bekendheid. Generatieve AI is inmiddels een technologie voor de massa geworden, met 32% van de volwassenen die het minstens wekelijks gebruiken. Gezien het feit dat deze technologie slechts drie jaar oud is, is deze snelle adoptie ongekend. Nog opvallender is dat de adoptiecurve geen tekenen van vertraging vertoont.

Bij jongeren liggen die cijfers nog een stuk hoger. In het lager onderwijs gebruikt 46% generatieve AI wekelijks of

Proportie wekelijks op dagelijks gebruik GenAI opgesplitst naar leeftijd

dagelijks. In het secundair onderwijs loopt dat op tot 78%. Als de adoptie al ongezien snel was bij volwassenen dan tart een adoptiegraad van bijna 80% bij jongeren de verbeelding.

Als we dit opsplitsen volgens leeftijd, tekent zich een duidelijke piek af bij de oudste jongeren, met 85% actieve gebruikers, waarna het gebruik geleidelijk afneemt naarmate mensen ouder worden.

Toch zijn er ook jongeren die generatieve AI links laten liggen. Van de 22% die het nauwelijks of niet gebruikt, geeft de helft aan

er gewoon geen nood aan te hebben (50%). Een derde vreest dat het mensen lui maakt (33%), en evenveel heeft onvoldoende vertrouwen in de antwoorden die het geeft (30%).

Binnen de volwassenen zijn er opvallende verschillen tussen de verschillende beroepen. Arbeiders (20%) maken beduidend minder gebruik van generatieve AI, terwijl kaderleden en managers (68%) het tot hun vaste gereedschap lijken te hebben gerekend. Ambtenaren (44%), bedienden (43%) en zelfstandigen of mensen uit vrije beroepen (37%) zitten er tussenin.

Zoeken, schrijven, inspireren: jongeren en volwassenen gebruiken AI verrassend gelijkaardig

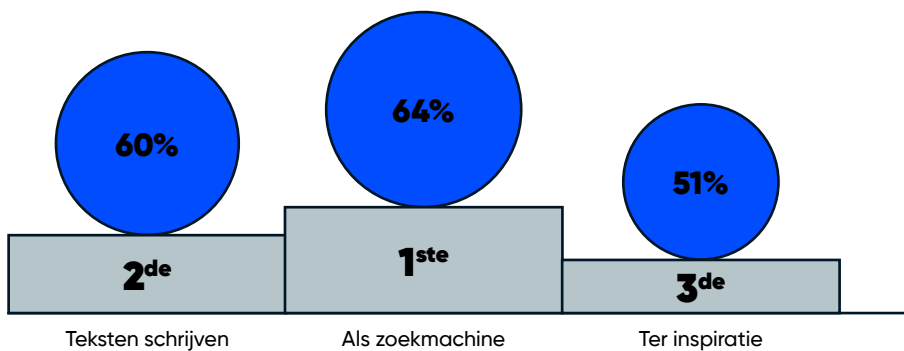
Wanneer we inzoomen op de concrete toepassingen waarvoor volwassenen generatieve AI minstens maandelijks inzetten, springen er drie duidelijk bovenuit: als zoekmachine (65%), voor het schrijven of herschrijven van teksten (59%) en als bron van inspiratie (51%). Bij jongeren uit het secundair onderwijs zien we een vergelijkbaar patroon: zij wenden generatieve AI ook vooral aan om vragen te stellen (92%), als hulp bij huiswerk (82%) en voor inspiratie (63%). Op die manier is de top drie bij zowel volwassenen als jongeren eigenlijk identiek.

Voorbij die top drie blijkt het gebruikslandschap bij volwassenen verrassend breed. Bijna de helft schakelt generatieve AI in voor hulp bij praktische problemen (46%), vertaling (45%), om teksten samen te vatten (41%) of voor advies te krijgen om keuzes maken (43%).

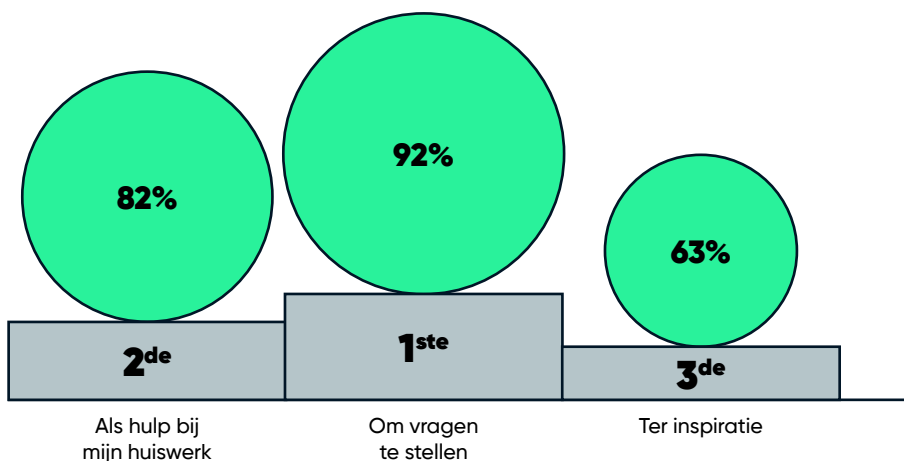
Het gebruik van generatieve AI bij het maken van keuzes verdient bijzondere aandacht: ook bij kaderleden en managers die generatieve AI gebruiken ligt dat aandeel op 43%. Generatieve AI speelt met andere woorden nu al een tastbare rol in de besluitvorming binnen heel wat organisaties.

Daarnaast wordt generatieve AI ook gebruikt voor het maken van afbeeldingen (30%), hulp bij planning (30%) en administratieve ondersteuning (21%). Alle overige toepassingen worden door minder dan één op vijf volwassenen gebruikt.

Top drie generatieve AI gebruik (volwassenen)

Top drie generatieve AI gebruik (jongeren)

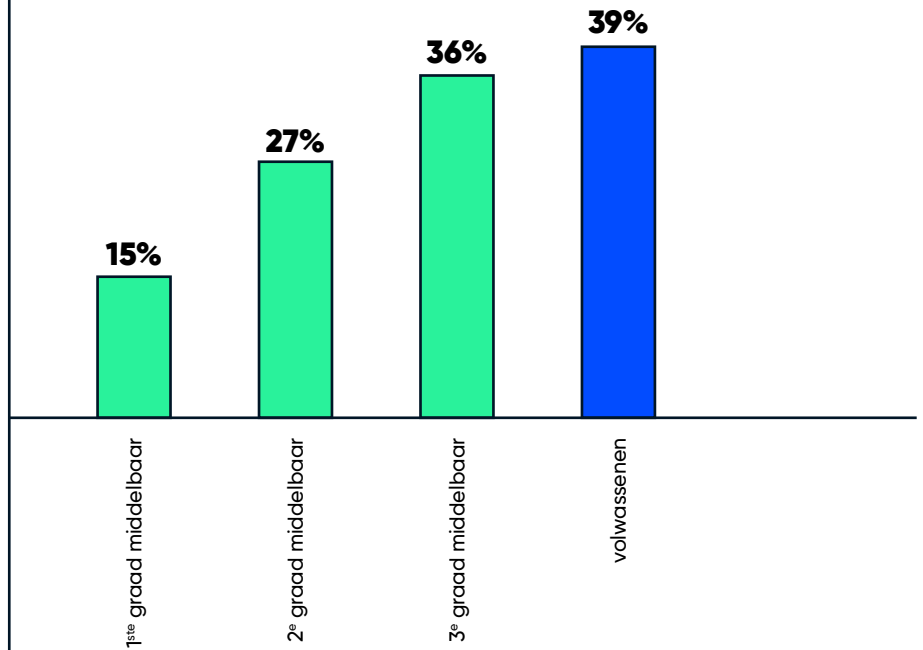
Onder de indruk, maar niet onbezorgd

Meer dan vier op vijf volwassenen maakt zich zorgen dat ze via AI foutieve informatie helpen verspreiden (85%), evenveel vrezen dat ze het verschil niet meer zullen zien tussen wat door een mens en wat door AI is gemaakt (80%). Bij jongeren liggen die bezorgdheden gevoelig lager: een meerderheid geeft aan AI-gegenereerde tekst (54%) of afbeeldingen (82%) te kunnen herkennen. Iets meer dan de helft van de volwassenen ergert zich aan de door AI gemaakte tekst of afbeeldingen (58%), een vergelijkbaar aandeel maakt zich zorgen over de ecologische voetafdruk van AI (53%).

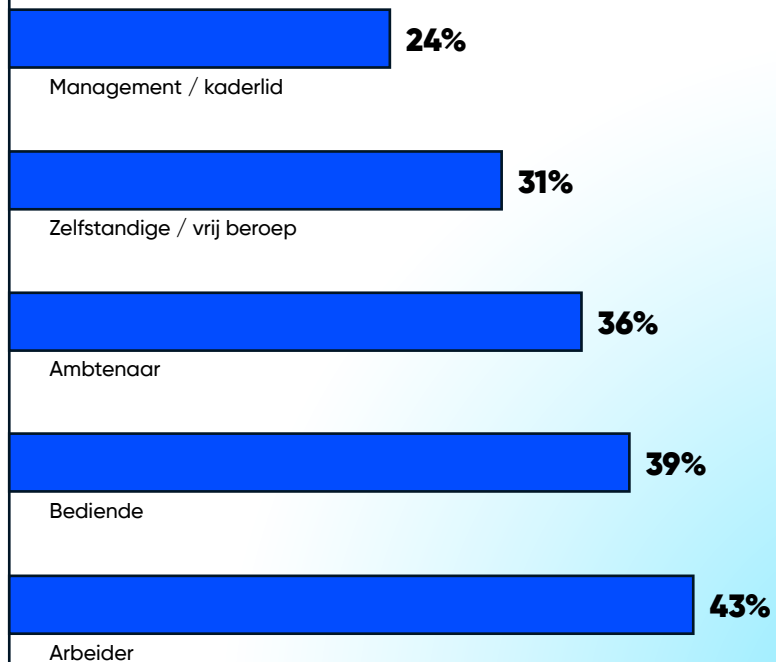
Ondanks de bezorgdheden zijn volwassenen en jongeren ook positief. Drie op vier volwassenen zegt onder de indruk te zijn van wat AI kan (77%). 68% van de jongeren ziet AI als een nuttig hulpmiddel voor school of studies, terwijl iets meer dan de helft van de volwassenen verwacht dat AI hen zal helpen om taken efficiënter uit te voeren (53%).

Opvallend genoeg denkt slechts één op vier jongeren dat AI later een rol zal spelen in hun professionele leven (26%). Dat percentage stijgt wel naarmate jongeren de arbeidsmarkt naderen en klimt bij jongvolwassenen op tot 36%. Bij volwassenen is de bezorgdheid over jobverlies aan AI van een vergelijkbare orde: vier op tien vrezen dat AI in de toekomst taken van hen zal overnemen (39%). Enkel bij management ligt die bezorgdheid merkkelijk lager, met één op vier die zich daar zorgen over maakt (25%).

Proportie die denkt dat AI een rol zal spelen wanneer ze later een job hebben

Proportie die bezorgd is over de taken die AI in de toekomst mogelijk kan overnemen van hun job

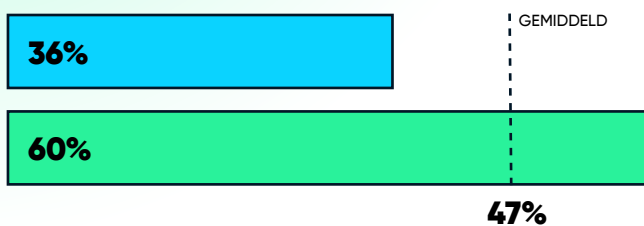
Wie regels heeft, gebruikt AI slimmer

zonder beleid
met beleid

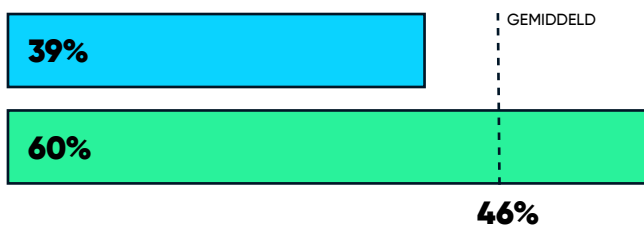
Ik gebruik generatieve AI voor professionele doeleinden.

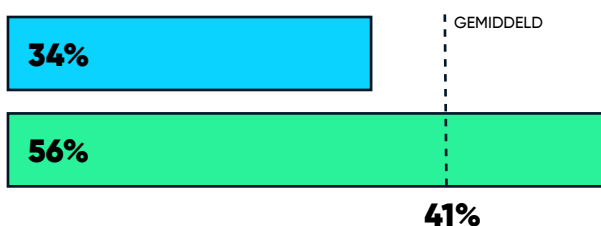
Ik weet hoe ik generatieve AI kan gebruiken om taken efficiënter uit te voeren.

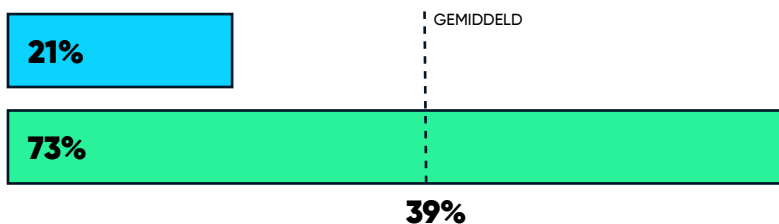
Door generatieve AI te gebruiken, kan ik mijn werk sneller afronden.

Generatieve AI verhoogt de kwaliteit van mijn werk.

Voor mijn werk maak ik uitsluitend gebruik van AI-toepassingen die door mijn werkgever zijn goedgekeurd.

Beleid als gamechanger: wie regels heeft, gebruikt AI slimmer

Een grote meerderheid van de jongeren die generatieve AI gebruiken, zegt dit niet aan hun leerkrachten (68%). Bij volwassenen is een vergelijkbaar patroon zichtbaar: ongeveer zes op tien (62%) maakt gebruik van generatieve AI-toepassingen die niet expliciet door de werkgever zijn goedgekeurd. Dat is wellicht minder verrassend dan het klinkt, want slechts één op vier werknemers (27%) geeft aan dat er op de werkvloer een duidelijk beleid of richtlijnenkader rond AI-gebruik bestaat. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er geen beleid is, maar wel dat de werknemers zich hier niet van bewust zijn.

Waar zo'n beleid wél aanwezig en gekend is, maakt dat een merkbaar verschil. Werknemers met duidelijke richtlijnen gebruiken generatieve AI vaker voor professionele doeleinden (64% tegenover 43%), weten beter hoe ze er efficiënter mee kunnen werken (60% tegenover 36%), hebben het gevoel dat hun werk sneller gaat (60% tegenover 39%), hebben het gevoel dat generatieve AI de kwaliteit van hun werk vergroot (56% tegenover 34%) en gebruiken vaker enkel goedgekeurde generatieve AI toepassingen (73% tegenover 21%).

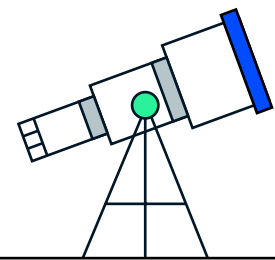
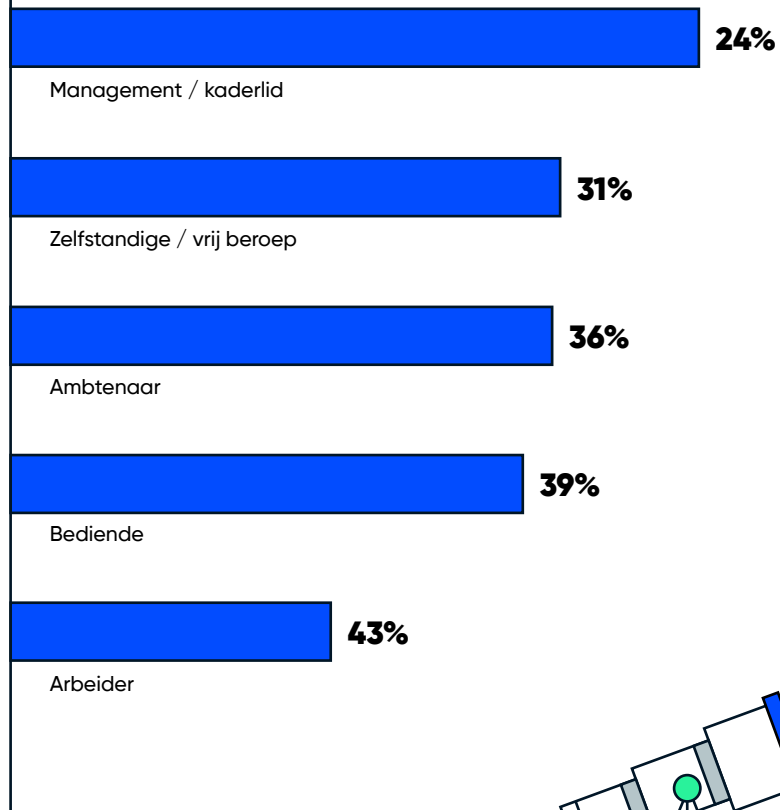
Tegelijk blijft er ook binnen organisaties mét een beleid een hardnekkige grijze zone bestaan: meer dan één op vier werknemers (27%) grijpt ook dan naar niet-goedgekeurde toepassingen.

Groekansen genoeg, zowel in gebruik als in opleiding

Vier op tien volwassenen geeft aan AI vaker te willen inzetten in het dagelijkse leven (40%), wat erop wijst dat er voor de technologie nog aanzienlijke groeimarge bestaat. Meer dan de helft wil graag meer te weten komen over AI (56%). Met 34% ligt de vraag naar concrete jobgerichte opleidingen rond generatieve AI een stuk lager. Opgesplitst naar beroep loopt dat aandeel bij management en kaderleden op tot de helft (50%), terwijl arbeiders met één op vier (23%) het minst vaak aangeven daar behoefte aan te hebben.

Bij jongeren leeft vooral een vraag naar bewustwording: drie op tien willen meer leren over AI en de risico's die ermee gepaard gaan (30%).

Proportie die nood heeft aan opleiding(en) over hoe ze generatieve AI kunnen gebruiken voor hun job

Zijn we klaar voor de toekomst? Nog niet helemaal.

Zowel de imec.digimeter als de apenstaartjaren laten er weinig twijfel over bestaan: generatieve AI is geen toekomsttechnologie meer, maar een dagelijkse realiteit voor een groot deel van de werknemers van vandaag én morgen.

Volwassenen en jongeren gebruiken het voornamelijk om te zoeken, te schrijven en inspiratie op te doen en op dat vlak liggen de twee groepen verrassend dicht bij elkaar.

Toch gaan er achter die brede adoptie ook reële zorgen schuil. Vooral volwassenen worstelen met de vraag hoe ze artificiële content nog van menselijke content kunnen onderscheiden. Verder groeit de bezorgdheid over de impact van AI op werk naarmate mensen de arbeidsmarkt naderen of er deel van uitmaken.

Wat de cijfers ook duidelijk maken, is dat beleid een verschil maakt. Waar duidelijke afspraken en richtlijnen bestaan,

hebben werknemers het gevoel dat generatieve AI hun werk efficiënter, sneller en van hogere kwaliteit maakt. De vraag naar opleiding is relatief groot: volwassenen willen AI beter leren inzetten (op hun werk), jongeren willen de risico's beter leren begrijpen. De technologie heeft haar weg duidelijk gevonden naar de gebruiker; die organische groei is spectaculair. Nu is het belangrijk om hen te begeleiden om de technologie op een goede en zinvolle manier te gebruiken.